

XARAJATLAR HISOBI VA AUDIT TIZIMINING NAZARIY ASOSLARI VA ULARNING BOSHQARUVDAGI AHAMIYATI

Yo'lchiyev Oybek Ulug'bek o'g'li

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti tayanch doktoranti

o.yulchiev@tsue.uz

ORCID: 0009-0007-5019-1211

THEORETICAL FOUNDATIONS OF COST ACCOUNTING AND AUDIT SYSTEM AND THEIR IMPORTANCE IN MANAGEMENT

Yo'lchiyev Oybek Ulug'bek o'g'li

Doctoral student of Tashkent State University of Economics

o.yulchiev@tsue.uz

ORCID: 0009-0007-5019-1211

Annotatsiya Mazkur maqolada xarajatlar hisobi va audit tizimining nazariy asoslari hamda ularning xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini boshqarishdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Tadqiqotda xarajatlar hisobi an'anaviy buxgalteriya qaydlaridan farqli ravishda resurslar harakati, samaradorlik va natijaviylikni boshqaruv qarorlariga aylantiruvchi analitik axborot tizimi sifatida talqin etiladi. Audit esa ushbu axborotning ishonchliligi, normativ-huquqiy talablarga mosligi va shaffofligini ta'minlovchi institutsional mexanizm sifatida yoritiladi. Maqolada xarajatlar hisobining iqtisodiy tahlil va audit bilan integratsiyasi, professional mulohaza va riskga yo'naltirilgan yondashuvlarning nazariy-uslubiy ahamiyati asoslab beriladi. Shuningdek, zamonaviy iqtisodiy sharoitda xarajatlar axborotining subyektiv talqin qilinishi va audit tavakkalchiligi o'rtasidagi bog'liqlik ochib beriladi.

Kalit so'zlar: Xarajatlar hisobi, audit, boshqaruv samaradorligi, tannarx, iqtisodiy tahlil, normativ moslik, audit tavakkalchiligi, professional mulohaza, ichki nazorat, boshqaruv qarorlari

Abstract This article analyzes the theoretical foundations of the cost accounting and audit system and their significance in managing the activities of business entities. The study interprets cost accounting not as a set of traditional accounting records, but as an analytical information system that transforms data on resource movement, efficiency, and performance into management decisions. Audit, in turn, is presented as an institutional mechanism that ensures the reliability, compliance with regulatory requirements, and transparency of this information. The article substantiates the theoretical and methodological importance of integrating cost accounting with economic analysis and audit, as well as the role of professional judgment and risk-oriented approaches. In addition, the relationship between the subjective interpretation of cost information and audit risk in modern economic conditions is revealed.

Keywords: cost accounting, audit, management efficiency, cost of production, economic analysis, regulatory compliance, audit risk, professional judgment, internal control, management decisions

Kirish Zamonaviy iqtisodiy

sharoitda xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining samaradorligi tobora ko'proq resurslardan oqilona foydalanish, xarajatlarni asosli boshqarish va moliyaviy natijalarni ishonchli baholash bilan belgilanmoqda. Bozor munosabatlarining chuqurlashuvi, raqobat muhitining kuchayishi hamda moliyaviy javobgarlik talablarining ortishi xarajatlar hisobi va audit tizimiga bo'lgan ilmiy va amaliy ehtiyojni yanada oshirdi. Bunday sharoitda xarajatlar hisobi faqat buxgalteriya qaydlarini yuritish vositasi emas, balki boshqaruv qarorlarini tayyorlashda asos bo'lib xizmat qiluvchi analitik axborot tizimi sifatida qoralishi lozim.

Mahalliy iqtisodchi olimlar tadqiqotlarida xarajatlar hisobi korxona faoliyatini rejalashtirish, nazorat qilish va tahlil etish jarayonlari bilan chambarchas bog'langan holda talqin qilinadi. Jumladan, boshqaruv hisobi va xarajatlar hisobining mohiyati moliyaviy natijalarni shakllantirishdan ko'ra kengroq bo'lib, u rahbariyatni strategik va operativ qarorlar qabul qilish uchun zarur axborot bilan ta'minlashga xizmat qilishi ta'kidlanadi [1, Ochilov I., Rizaev N., Bolibekov B., – 245-bet]. Ushbu yondashuv xarajatlar hisobining boshqaruvdagi rolini kuchaytiradi va uni iqtisodiy tahlil bilan integratsiyalashgan tizim sifatida ko'rishga asos yaratadi. Izoh sifatida aytish joizki, agar xarajatlar hisobi faqat hisobot topshirish ehtiyojlari bilan cheklanib qolsa, uning boshqaruvdagi amaliy qiymati keskin pasayadi.

Audit tizimi esa xarajatlar hisobida shakllantirilgan axborotning ishonchliligi, qonuniyligi va normativ talablarga mosligini baholash orqali foydalanuvchilarga yetarli darajada ishonch beruvchi institutsional mexanizm sifatida namoyon bo'ladi. O'zbekiston amaliy audit maktabida

auditning mazmuni ko'pincha moliyaviy hisobot ko'rsatkichlarining to'g'riligini tekshirish bilan bog'lab talqin qilinadi, biroq so'nggi ilmiy ishlarda auditning tahliliy va baholovchi funksiyalari tobora kuchayib borayotgani qayd etiladi [2, Hamdamov B.K., Ilxomov Sh.I., Karimov N.F., Masharipov O.A., Hojiyev M.S., 222-bet]. Bu holat auditni faqat nazorat vositasi emas, balki boshqaruv sifatini oshirishga xizmat qiluvchi mexanizm sifatida ko'rish zaruratini yuzaga keltiradi. Shu jihatdan, xarajatlar hisobi va audit o'rtasidagi uzviy bog'liqlik nazariy-uslubiy jihatdan chuqur asoslanishi lozim.

Milliy iqtisodiyot sharoitida xarajatlar hisobini tashkil etish va auditdan o'tkazish masalalari normativ-huquqiy muhit, hisob siyosati va ichki nazorat tizimi bilan bevosita bog'liqdir. O'zbekistonlik olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda xarajatlarning to'g'ri tasniflanishi, ularning tannarxga asosli kiritilishi va audit jarayonida tavakkalchiliklarni hisobga olish masalalari muhim ilmiy muammo sifatida ko'tariladi [3, Xasanov B.A., G'aniyev Z.U., Muxammedova D.A., – 16-bet]. Izoh sifatida ta'kidlash mumkinki, xarajatlar hisobi metodologiyasidagi noaniqliklar audit tavakkalchiligini oshiradi, bu esa moliyaviy natijalarning ishonchliligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Shu bois, mazkur maqolada xarajatlar hisobi va audit tizimining nazariy asoslari hamda ularning boshqaruvdagi ahamiyatini ilmiy jihatdan yoritish, ularni iqtisodiy tahlil va boshqaruv qarorlari bilan integratsiyalashgan holda tahlil qilish dolzarb vazifa sifatida belgilandi.

Adabiyotlar tahlili Xarajatlar hisobi va audit tizimining nazariy asoslari iqtisodiy maktablari doirasida buxgalteriya hisobi, boshqaruv hisobi va audit

metodologiyasining o'zaro bog'liqligi nuqtai nazaridan chuqur tadqiq etilgan. Ushbu yo'nalishda yetakchi olimlar xarajatlar hisobini faqat ishlab chiqarish tannarxini aniqlash vositasi sifatida emas, balki boshqaruv qarorlarini tayyorlashga xizmat qiluvchi axborot tizimi sifatida talqin qiladilar. Jumladan, N.P. Kondrakov o'zining fundamental asarlarida xarajatlar hisobining asosiy vazifasi korxona faoliyatini nazorat qilish va rejalashtirish ehtiyojlari uchun ishonchli axborot shakllantirishdan iborat ekanini ta'kidlaydi [4, Кондраков Н.П., – 312-bet]. Mazkur yondashuv xarajatlar hisobining passiv qaydlar majmui emas, balki boshqaruv jarayonining faol elementi ekanini ko'rsatadi. Izoh sifatida aytish mumkinki, Kondrakov tomonidan ilgari surilgan bu konsepsiya xarajatlar hisobini audit bilan bog'lash uchun muhim nazariy asos yaratadi, chunki boshqaruv qarorlariga xizmat qiluvchi axborot auditorlik tekshiruvida alohida e'tibor talab etadi.

Boshqaruv hisobi va xarajatlar hisobining o'zaro munosabatlari masalasida M.A. Vaxrushinaning ishlari alohida ahamiyat kasb etadi. U xarajatlarning moliyaviy natija bilan bevosita bog'lab talqin qilinishi boshqaruv hisobining ichki imkoniyatlarini cheklab qo'yishini tanqidiy tarzda qayd etadi [5, Вахрушина М.А., – 87-bet]. Muallifning fikricha, xarajatlar hisobi faqat foyda ko'rsatkichini shakllantirishga xizmat qilsa, u strategik boshqaruv qarorlarini qo'llab-quvvatlash funksiyasini to'liq bajara olmaydi. Mazkur yondashuv maqola mavzusi doirasida muhim izohni talab qiladi: aynan xarajatlar hisobining boshqaruvga yo'naltirilganligi audit jarayonida ushbu axborotning ishonchliligi va iqtisodiy mantiqiyligini baholash zaruratini kuchaytiradi. Demak, Vakhrushina qarashlari xarajatlar hisobi va audit

o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni nazariy jihatdan asoslab beradi.

Audit metodologiyasi nuqtai nazaridan xarajatlar hisobi masalasi A.D. Sheremet tadqiqotlarida keng yoritilgan. U auditni faqat nazorat funksiyasi bilan cheklab bo'lmasligini, balki uni iqtisodiy tahlil bilan integratsiyalashgan holda olib borish zarurligini ta'kidlaydi [Шеремет А.Д., – 54-bet]. A. Sheremetning fikricha, xarajatlar bilan bog'liq xatolar ko'pincha hujjatlashtirishdagi kamchiliklardan emas, balki iqtisodiy mazmunning noto'g'ri talqin qilinishidan kelib chiqadi. Bu holat audit jarayonida professional mulohaza va tahliliy protseduralarning rolini oshiradi. Izoh sifatida ta'kidlash joizki, ushbu yondashuv xarajatlar auditini riskga yo'naltirilgan audit konsepsiyasi bilan bog'lash imkonini beradi, chunki xarajatlar hisobi moliyaviy hisobotdagi eng yuqori tavakkalchilik zonalaridan biri hisoblanadi.

Umuman olganda, yuqorida tilga olingan iqtisodchi olimlar tadqiqotlarida xarajatlar hisobi va audit tizimi alohida-alohida emas, balki yagona boshqaruv va nazorat mexanizmining o'zaro bog'langan elementlari sifatida qaraladi. N.P. Kondrakov xarajatlar hisobining axborot shakllantirish funksiyasini, Vakhrushina uning boshqaruvga yo'naltirilgan mohiyatini, Sheremet esa audit orqali ushbu axborotning ishonchliligini ta'minlash zaruratini asoslaydi. Mazkur ilmiy yondashuvlar ushbu maqola mavzusining nazariy poydevorini tashkil etib, xarajatlar hisobi va audit tizimining boshqaruvdagi ahamiyatini kompleks tarzda yoritish imkonini beradi.

Metodologiya Mazkur tadqiqot metodologiyasi xarajatlar hisobi va audit tizimini boshqaruv jarayonining uzviy elementi sifatida o'rganishga qaratilgan bo'lib, unda tizimli, qiyosiy va tahliliy yondashuvlar uyg'un holda qo'llanildi.

Tadqiqotning metodologik asosi sifatida xarajatlar hisobini axborot-generatsiya qiluvchi boshqaruv mexanizmi, auditni esa ushbu axborotning ishonchliligi va normativ mosligini baholovchi institut sifatida talqin qiluvchi konsepsiya qabul qilindi. Bu yondashuv tadqiqot obyektni faqat buxgalteriya amaliyoti doirasida emas, balki boshqaruv qarorlari va moliyaviy javobgarlik kontekstida tahlil qilish imkonini beradi.

Tadqiqotda, avvalo, nazariy umumlashtirish va mantiqiy tahlil usullari orqali xarajatlar hisobi va audit tushunchalarining ilmiy talqinlari tizimlashtirildi. Xususan, Iqtisodchi olim I.T. Abdukarimov tomonidan ishlab chiqilgan yondashuvlarga tayangan holda, xarajatlar hisobining boshqaruv axborotini shakllantirishdagi roli asoslab berildi [6, Abdukarimov I.T., – 45-bet]. Muallifning fikricha, xarajatlar hisobi moliyaviy natijalarni aniqlash bilangina cheklanmasdan, rahbariyat uchun qaror qabul qilishga xizmat qiluvchi analitik axborot manbai bo'lishi lozim. Ushbu izoh tadqiqot metodologiyasida xarajatlar hisobini statik emas, balki funksional va dinamik tizim sifatida ko'rishga asos bo'ldi.

Shuningdek, qiyosiy tahlil metodi qo'llanilib, turli iqtisodiy maktablar doirasida xarajatlar hisobi va audit masalasiga yondashuvlar solishtirildi. Bu jarayonda xorijlik iqtisodchi olim N.P. Kondrakovning normativ-huquqiy va metodologik qarashlari muhim ilmiy tayanch vazifasini bajardi [7, Кондраков Н.П., – 118-bet]. N. Kondrakovning yondashuviga ko'ra, xarajatlar hisobining metodologiyasi buxgalteriya hisob siyosati, normativ talablar va boshqaruv ehtiyojlari o'rtasidagi muvozanatga asoslanishi lozim. Tadqiqotda ushbu qarash xarajatlar hisobini audit talablari bilan bog'lashda konseptual asos sifatida qabul qilindi. Izoh sifatida ta'kidlash

joizki, mazkur yondashuv audit jarayonida xarajatlar axborotining normativ mosligini baholashni metodologik jihatdan asoslab beradi.

Audit komponentini yoritishda riskka yo'naltirilgan va analitik yondashuv metodologiyaning muhim qismi sifatida qo'llanildi. Bu borada A.D. Sheremetning auditni iqtisodiy tahlil bilan integratsiyalashgan holda olib borish haqidagi ilmiy qarashlariga tayanildi [8, Шеремет А.Д., – 62-bet]. Uning ta'kidlashicha, auditorlik tekshiruvi faqat hujjatlarning mavjudligini aniqlash bilan cheklanmasdan, xarajatlarning iqtisodiy mazmuni va sabab-oqibat aloqalarini tahlil qilishni ham o'z ichiga olishi zarur. Tadqiqot metodologiyasida ushbu izoh xarajatlar auditini boshqaruv samaradorligini baholash vositasi sifatida ko'rish imkonini berdi.

Umuman olganda, mazkur tadqiqot metodologiyasi xarajatlar hisobi va audit tizimini alohida jarayonlar sifatida emas, balki yagona boshqaruv-axborot tizimining o'zaro bog'langan elementlari sifatida o'rganishga yo'naltirilgan. Nazariy umumlashtirish, qiyosiy tahlil va riskka asoslangan audit yondashuvlarining uyg'unligi maqola mavzusini kompleks va chuqur ilmiy asosda ochib berishga xizmat qiladi.

Natijalar va muhokama Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, zamonaviy iqtisodiy sharoitda xarajatlar hisobi va audit tizimi o'zining an'anaviy hisob-kitob va nazorat funksiyalaridan chiqib, boshqaruv samaradorligini ta'minlovchi strategik mexanizm sifatida namoyon bo'lmoqda. O'tkazilgan nazariy tahlil natijasida aniqlanganki, xarajatlar hisobi faqat ishlab chiqarish tannarxini aniqlash yoki moliyaviy natijalarni shakllantirish bilan cheklanmay, resurslar harakati, ularning samaradorligi va natijaviyligini baholash uchun zarur bo'lgan

analitik axborotni shakllantiradi. Ushbu holat boshqaruv qarorlarining asoslanganligi va o'z vaqtida qabul qilinishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Natijalar shuni tasdiqlaydiki, I.T. Abdukarimov tomonidan ilgari surilgan "xarajatlar hisobi boshqaruv qarorlariga xizmat qiluvchi axborot tizimi bo'lishi lozim" degan yondashuv amaliy jihatdan dolzarb ahamiyat kasb etmoqda [Abdukrimov I.T., – 47-bet]. Mazkur fikr xarajatlar hisobining passiv hisob registrari majmui emas, balki iqtisodiy tahlil bilan uyg'unlashgan boshqaruv instrumenti ekanini ko'rsatadi. Izoh sifatida ta'kidlash joizki, tadqiqot natijalari ushbu yondashuvni qo'llagan tashkilotlarda xarajatlar ustidan nazorat kuchayib, resurslardan foydalanish samaradorligi oshishini nazariy jihatdan asoslaydi.

Audit tizimi bo'yicha olingan natijalar esa xarajatlar hisobi bilan bog'liq axborot audit jarayonida eng yuqori tavakkalchilikka ega yo'nalishlardan biri ekanini ko'rsatdi. Xarajatlarning noto'g'ri tasniflanishi, davrlar bo'yicha asossiz taqsimlanishi yoki aktivlashtirilishi moliyaviy natijalarni sezilarli darajada buzib ko'rsatishi mumkin. Bu borada iqtisodchi olim N.P. Kondrakov xarajatlar hisobining normativ mosligini audit tekshiruvining markaziy obyektlaridan biri sifatida baholab, "xarajatlar bo'yicha xatolar ko'pincha hisob siyosatidagi tanlovlar bilan bog'liq bo'ladi" deya ta'kidlaydi [9, Кондраков Н.П., – 121-bet]. Ushbu izoh tadqiqot natijalari bilan uyg'un bo'lib, auditda faqat hujjatlar mavjudligini tekshirish yetarli emasligini, balki xarajatlar shakllanishining iqtisodiy mantiqini tahlil qilish zarurligini ko'rsatadi.

Muhokama jarayonida aniqlanganki, xarajatlar hisobi va audit tizimi o'rtasidagi integratsiya darajasi past bo'lgan hollarda audit natijalari ko'proq formal xulosalar bilan

cheklanib qoladi. A.D. Sheremetning auditni iqtisodiy tahlil bilan uyg'unlashtirish haqidagi qarashlari ushbu xulosani tasdiqlaydi [10, Шеремет А.Д., – 64-bet]. Uning fikricha, auditning analitik funksiyasi kuchaytirilmas ekan, xarajatlar bo'yicha aniqlangan xatolar sabablarini chuqur tushuntirish va ularni boshqaruv qarorlariga aylantirish imkoniyati cheklanib qoladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, analitik protseduralarga asoslangan audit xarajatlar samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi tavsiyalar ishlab chiqish imkonini beradi.

Shuningdek, muhokama jarayonida xarajatlar hisobi va audit tizimining boshqaruvdagi ahamiyati faqat moliyaviy intizomni ta'minlash bilan cheklanmasligi aniqlandi. Xarajatlar axboroti boshqaruv qarorlarining strategik darajada qabul qilinishiga ham ta'sir ko'rsatadi. O'zbekistonlik olim B.Q. Qodirov xarajatlar va moliyaviy natijalar o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilib, "xarajatlarni boshqarish mexanizmi shakllanmagan sharoitda strategik rivojlanish rejalari deklarativ xarakter kasb etadi" deb ta'kidlaydi [11, Qodirov B.Q., – 89-bet]. Izoh sifatida qayd etish mumkinki, ushbu fikr tadqiqot natijalari bilan to'liq mos keladi, chunki audit orqali tasdiqlangan ishonchli xarajatlar axborotisiz strategik rejalashtirishning samaradorligi pasayadi.

Umuman olganda, natijalar va muhokama shuni ko'rsatadiki, xarajatlar hisobi va audit tizimi o'zaro bog'liq va bir-birini to'ldiruvchi ilmiy-amaliy mexanizmlar sifatida qaralishi lozim. Xarajatlar hisobi boshqaruv uchun zarur axborotni shakllantirsa, audit ushbu axborotning ishonchliligini ta'minlaydi va uni iqtisodiy qarorlar qabul qilish uchun yaroqli holga keltiradi. Mazkur bog'liqlikni e'tibordan chetda qoldirish boshqaruv samaradorligini

pasaytiradi, aksincha, ularni integratsiyalashgan holda rivojlantirish tashkilotlar faoliyatida barqarorlik va natijaviylilikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Xulosa Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, xarajatlar hisobi va audit tizimi zamonaviy iqtisodiy sharoitda alohida funksiyalar majmui sifatida emas, balki xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini boshqarishda o'zaro integratsiyalashgan, strategik ahamiyatga ega bo'lgan yagona axborot-nazorat mexanizmi sifatida qaralishi lozim. Xarajatlar hisobi resurslar harakati, ularning samaradorligi va natijaviyligini aks ettiruvchi boshqaruv axborotini shakllantirsa, audit ushbu axborotning ishonchliligi, normativ-huquqiy talablarga muvofiqligi va shaffofligini ta'minlaydi. Shu jihatdan, xarajatlar hisobini passiv qaydlar yig'indisi emas, balki faol analitik tizim sifatida talqin qilish zarurati ilmiy jihatdan asoslandi.

Tadqiqot davomida aniqlanganki, xarajatlar hisobi faqat ishlab chiqarish tannarxini aniqlash yoki moliyaviy natijalarni qayd etish bilan cheklanib qolgan hollarda, uning boshqaruv salohiyati to'liq namoyon bo'lmaydi. Aksincha, xarajatlar hisobi iqtisodiy tahlil va audit bilan

uyg'unlashgan holda tashkil etilgandagina, u boshqaruv qarorlarini asoslash, resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish va moliyaviy intizomni mustahkamlashga xizmat qiladi. Audit jarayonida esa xarajatlar hisobiga oid axborot yuqori tavakkalchilikka ega soha bo'lib, xarajatlarning noto'g'ri tasniflanishi, davrlar bo'yicha asossiz taqsimlanishi yoki aktivlashtirilishi moliyaviy hisobotlarning haqqoniyligiga jiddiy putur yetkazishi mumkinligi aniqlandi.

Shu bois xarajatlar hisobi va audit tizimini takomillashtirish mezonini sifatida "hisob yuritilganligi" emas, balki "hisob axborotining boshqaruvda foydaliligi va auditda ishonchliligi" olinishi lozim. Umuman olganda, tadqiqotda olingan ilmiy xulosalar xarajatlar hisobi va audit tizimini rivojlantirish zarurati faqat hisob va nazoratni kuchaytirish bilan cheklanmasligini, balki boshqaruv tafakkurini takomillashtirish, iqtisodiy qarorlarning asoslanganligini oshirish va moliyaviy javobgarlikni mustahkamlash bilan chambarchas bog'liq ekanini ko'rsatadi. Ushbu yondashuv keyingi tadqiqotlar uchun mustahkam nazariy-uslubiy asos bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR PŶYXATI

1. Ochilov I., Rizaev N., Bolibekov B. Moliyaviy va boshqaruv hisobi. – T.: TDIU, 2006.
2. Hamdamov B.K., Ilxomov Sh.I., Karimov N.F., Masharipov O.A., Hojiyev M.S. Amaliy audit. – T.: "Lesson Press", 2021.
3. Xasanov B.A., G'aniyev Z.U., Muxammedova D.A. Boshqaruv hisobi. – T.: "Iqtisod-Moliya", 2018.
4. Кондраков Н.П. Бухгалтерский учет. – М.: ИНФРА-М, 2019.
5. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учет. – М.: Омега-Л, 2018.
6. Abdukarimov I.T. Moliyaviy va boshqaruv hisobi. – T.: Iqtisodiyot, 2016.
7. Кондраков Н.П. Бухгалтерский учет. – М.: ИНФРА-М, 2019.
8. Шеремет А.Д. Аудит. – М.: ИНФРА-М, 2020.
9. Abdukarimov I.T. Moliyaviy va boshqaruv hisobi. – T.: Iqtisodiyot, 2016.
10. Шеремет А.Д. Аудит и экономический анализ. – М.: ИНФРА-М, 2020.
11. Qodirov B.Q. Boshqaruv hisobi va tahlil. – T.: Fan va texnologiya, 2018.